

VYJÁDŘENÍ POVĚŘENÉHO AKADEMICKÉHO PRACOVNÍKA

Jméno rigorózanta:	Mgr. Jakub Franc
Téma práce:	Řízení o svéprávnosti a o opatrovnictví člověka omezeného ve svéprávnosti
Rozsah práce:	85 stran vlastního textu (podle prohlášení autora 233 209 znaků včetně mezer, tj. 129,56 NS)
Datum odevzdání práce:	17. 10. 2023 (el. verze) 18. 10. 2023 (tištěné verze)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma nelze považovat za nové, nýbrž za aktuální. To je dáno jednak relativně nedávnou rekonstrukcí soukromého práva, která se pojetí způsobilosti osob právně jednat výrazně dotkla a samozřejmě s tím související procesní úpravou v ZŘS. Aktuálnost tématu je umocněna tím, že hmotněprávní úprava (kterou nelze v práci nereflektovat) byla krátce po přijetí OZ předmětem novelizace a rovněž v procesní úpravě došlo od přijetí ZŘS ke změnám právní úpravy. Aktuálnost tématu je umocněna i judikaturou soudů, které se v posledních letech opakovaně vyjadřují k mnohým otázkám vztahujícím se k danému tématu, ale i tak tato judikatura není komplexní a nedává odpověď na všechny otázky, které praxe klade. Navíc problematika zvoleného tématu z procesního pohledu nepatří k tématům, která by byla předmětem časté a živé diskuze. Právě proto lze uvítat snahu rigorózanta, pokusit se toto řízení a řízení s ním související uceleně zpracovat a poskytnout tak solidní základ pro odborný diskurz na tomto poli právní problematiky.

Hodnocení PAP: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si rigorózant osvojil teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování autorem zvoleného tématu vyžaduje znalosti teoretické, a to nejen zvolené problematiky, tedy znalosti především procesní úpravy řízení o svéprávnosti, které musí být autor schopen zasadit do rámce obecných souvislostí civilního procesu a které musí být rovněž schopen náležitě provázat s úpravou hmotněprávní. Je nutné zohlednit specifickou řešenou problematiku a z obecného hlediska i principů, které řízení ovládají, a to vše zasadit do uceleného zpracování konkrétní právní úpravy včetně aplikační praxe. Přínosné zpracování tématu samozřejmě vyžaduje práci a ovládnutí relevantní judikatury. Z uvedeného rovněž vyplývají hlavní právně-hermeneutické metody, které by měl autor ve své práci použít. Teoretická koncepce práce spočívá zejména v obecných interpretačních metodách jako deskripce, analýza a syntéza.

Hodnocení PAP: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat z odborné literatury, jak komentářové, tak časopisecké a rovněž z judikatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do šesti kapitol, zvláště je předřazen úvod a samostatně je zařazen závěr práce. Součástí práce je seznam použitých zdrojů, název práce, abstrakt a klíčová slova (vše v českém a anglickém jazyce). V úvodu autor formuluje cíl práce, kterým je: „zmapovat a zanalyzovat právní úpravu týkající se omezení svéprávnosti člověka, a to primárně z jeho procesněprávního hlediska, avšak rovněž za pomoci analýzy příslušných hmotněprávních ustanovení.“ Stanovenému cíli je podřízena struktura práce. Nejprve se autor věnuje obecným otázkám souvisejícím s institutem svéprávnosti, vymezení pojmu a problematice nabývání (kapitola 1.).

V kapitole druhé se již konkrétně zabýval podpůrnými opatřeními, které slouží k zabezpečení zájmů člověka, aniž by u něho muselo dojít k omezení svéprávnosti. Následuje kapitola třetí, která obsahuje podrobnou analýzu hmotněprávních předpokladů, které musí být naplněny, aby soud mohl přistoupit k omezení svéprávnosti. V kapitole čtvrté, která je nejrozsáhlejší a představuje těžiště hodnocené práce, autor podrobně popsal a analyzoval aktuální procesní úprava řízení o svéprávnosti. Problematice řízení o opatrovnictví člověka omezeného ve svéprávnosti se věnoval v kapitole páté, zaměřil se zejména na odpovídající řízení o opatrovnictví člověka, v rámci kterého soud po omezení svéprávnosti jmenuje tomuto člověku hmotněprávního opatrovníka, dále se zabýval problematikou dohledu, který soud nad tímto opatrovníkem vykonává, a na v praxi časté řízení o schválení právního jednání za opatrovaného. Před vlastní závěr práce zařadil kapitolu šestou, kde se podrobněji věnoval dílčím otázkám řízení o přezkumu svéprávnosti. V závěru pak své poznatky přehledně shrnuje, nebojí se rovněž kritického hodnocení, příp. uvádí vlastní návrhy *de lege ferenda*.

Rovněž systematika jednotlivých kapitol, resp. jejich dělení na dílčí celky je zvolena vhodně a odpovídá celkové koncepci práce.

Hodnocení PAP: Formální a systematické členění práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr rigorózní práce odpovídajícím způsobem zpracován

Cíl práce byl uveden již výše. S tímto cílem byla rovněž konfrontována formální a systematická stránka práce a byla shledána jako vyhovující. Zbývá tedy posoudit uvedený záměr především z hlediska logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce se zdroji. Logická stavba práce vyplývá již z formálního a systematického pojetí. Autor postupoval od obecného k dílčímu, když nejprve pojednal o obecných pojmech souvisejících s problematikou (svéprávnost, podpůrná opatření) a poté se věnoval dílčím otázkám (srov. již výše). Jednotlivé kapitoly pak na sebe navazují logicky, celková stavba práce působí koherentně. Rovněž dělení kapitol na dílčí celky je zvoleno vhodně, umožňuje přehlednou orientaci v díle a zároveň ukazuje na hloubku zpracování. Téma se autorovi podařilo zpracovat do dostatečné hloubky. O tom nejlépe vypovídá poznámkový aparát, který čítá celkem 226 poznámek pod čarou a rovněž počet použitých zdrojů (srov. dále). Zde je třeba vyzdvihnout také autorovu práci s judikaturou, kterou nejen vyhledal, ale vhodně s ní i pracoval. Další klad práce je možno spatřovat v tom, že autor na mnoha místech připojuje své vlastní názory (např. s. 28, 43, 47, 51, 54, 63, 78 a zejm. s. 81 a násl.), tedy konzistentně napříč celou prací. Za zmínku stojí i snaha autora vypořádat se například s využitím moderních technologií pro průběh řízení a jeho závěr o tom, že zhlédnutí musí provést soudce a neshledává za vhodnou možnost nahrazení osobní účasti soudce při tomto úkonu, resp. její zprostředkování pomocí moderních technologií. S tímto jeho dílčím závěrem se plně ztotožňuji. Rigorózní tak předložil práci, která je čtivá, neobsahuje zásadní věcné chyby a dostatečně prokazuje teoretické znalosti autora a jeho schopnost zpracovat dané téma do podoby uceleného právního výkladu.

Práci hodnotím jako zdařilé zpracování tématu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce se zdroji. Domnívám se tedy, že zamýšlený záměr práce byl odpovídajícím způsobem zpracován a že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je uveden výše. Autor tento cíl splnil.
Samostatnost při zpracování tématu včetně	Autor při zpracování zvoleného tématu prokázal schopnost samostatné práce, a to jak v případě práce

zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	<p>s odbornou literaturou, tak judikaturou, na mnoha místech vyjádřil své vlastní názory (srov. výše).</p> <p>Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 57 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 37 %. Z toho je však třeba věnovat pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 9%, zdroji č. 2 se shodou 7% a zdroji č. 3 se shodou 5% (další zdroj č. 4 má již pouze 3% shodu, zdroje č. 5 – 7 pouze 2% shodu a počínaje zdrojem č. 8 jde pouze o 1% shodu). Po prostudování těchto shod lze navíc konstatovat, že indikované shody se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, citací zákonných ustanovení a judikatury, které musí být logicky shodné. K obdobnému závěru jsem dospěla i u zhodnocení automatické kontroly shod provedené systémem theses.cz, která vygenerovala dokument čítající 2909 stran, představující 102 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 8% (u dokumentu č. 1 a č. 2), resp. 7% (u dokumentu č. 3 a č. 4) a dále již méně. Lze tedy konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů či citací judikatury, které logicky musí být shodné.</p> <p>Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by rigorózní nepostupoval při tvorbě práce <i>lege artis</i>.</p> <p>Práci považuji za samostatně zpracovanou, nemám k dispozici žádné poznatky, z nichž by plynulo, že by byla plagiátem.</p>
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů včetně citací)	<p>Autor pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že pracoval s cca šestnácti publikacemi, ať už monografického či časopiseckého charakteru. S ohledem na skutečnost, že se nezabýval komparací se zahraniční právní úpravou, nepracoval s cizojazyčnými zdroji.</p> <p>Autorovu práci se zdroji (s ohledem na úzce zaměřené téma) považuji za postačující s ohledem na požadavky kladené na práce tohoto druhu.</p>
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	<p>Autor téma zvolené v názvu práce zpracoval co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Hloubku zpracování dokresluje pečlivá práce s judikaturou a poznámkovým aparátem (srov. výše).</p> <p>Lze tedy uzavřít, že autor zvolené téma zpracoval a vyčerpал dostatečně.</p>
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	<p>Úprava práce je v pořádku. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Práce neobsahuje žádné grafy ani tabulky.</p> <p>Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.</p>
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je na dobré úrovni.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při obhajobě práce se může rigorózně vyjádřit k problematice výsledku posuzovaného, resp. k situaci, kdy výslech nebude možné provést bez újmy na jeho zdravotním stavu. Jaký konkrétní příklad by v praxi mohl být pod tento zákonný důvod upuštění do výsledku podřazen?

Dále by autor mohl rozvinout úvahu ohledně možnosti využít v řízení o svéprávnosti předběžné opatření podle § 12 ZŘS. Při obhajobě se autor zaměří na otázku, co by mělo (mohlo) být takovým předběžným opatřením uloženo, a to zvláště vzhledem k závěrům uvedeným v soudní judikatuře.

V Praze dne 28. listopadu 2023

doc. JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
pověřený akademický pracovník